

Zbornik sudske prakse

Predmet C-469/17

**Funke Medien NRW GmbH
protiv
Savezne Republike Njemačke**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka))

Presuda Suda (veliko vijeće) od 29. srpnja 2019.

„Zahtjev za prethodnu odluku – Autorsko pravo i srodna prava – Direktiva 2001/29/EZ – Informacijsko društvo – Usklađivanje određenih aspekata autorskog i srodnih prava – Članak 2. točka (a) – Pravo reproduciranja – Članak 3. stavak 1. – Priopćavanje javnosti – Članak 5. stavci 2. i 3. – Iznimke i ograničenja – Doseg – Povelja Europske unije o temeljnim pravima”

1. *Usklađivanje zakonodavstava – Autorsko pravo i srodna prava – Direktiva 2001/29 – Usklađivanje određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu – Područje primjene – Djelo – Pojam – Autonomno i ujednačeno tumačenje – Kvalifikacija predmeta kao djela – Kumulativni uvjeti – Ocjena nacionalnog suda (Direktiva 2001/29 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 2. t. (a) i čl. 3. st. 1.)*

(t. 18.-20., 22.-24.)

2. *Usklađivanje zakonodavstava – Autorsko pravo i srodna prava – Direktiva 2001/29 – Usklađivanje određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu – Pravo reproduciranja i pravo priopćavanja javnosti – Mjere potpunog usklađivanja – Iznimke i ograničenja – Izvještavanje o tekućim događajima i doslovno navođenje – Nepostojanje potpunog usklađivanja – Granice – Poštovanje prava Unije (Direktiva 2001/29 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 2. t. (a), čl. 3. st. 1. i čl. 5. st. 3. t. (c) i (d))*

(t. 38., 42., 46., 54. i t. 1. izreke)

3. *Usklađivanje zakonodavstava – Autorsko pravo i srodna prava – Direktiva 2001/29 – Usklađivanje određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu – Pravo reproduciranja i pravo priopćavanja javnosti – Iznimke i ograničenja – Doseg – Sloboda izražavanja i informiranja – Isključenost (Povelja Europske unije o temeljnim pravima, čl. 11.; Direktiva 2001/29 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 2. t. (a), čl. 3. st. 1. i čl. 5. st. 2. i 3.)*

(t. 56., 64. i t. 2. izreke)

4. *Usklađivanje zakonodavstava – Autorsko pravo i srodna prava – Direktiva 2001/29 – Usklađivanje određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu – Pravo reproduciranja i pravo priopćavanja javnosti – Iznimke i ograničenja – Izvještavanje o tekućim događajima i doslovno navođenje – Odvagivanje koje provodi nacionalni sud – Usklađenost s temeljnim pravima zajamčenima Poveljom*
(Direktiva 2001/29 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 2. t. (a), čl. 3. st. 1. i čl. 5. st. 3. t. (c) i (d))

(t. 71., 76. i t. 3. izreke)

Kratak prikaz

Presudom od 29. srpnja 2019., Funke Medien NRW (C-469/17), Sud je, u velikom vijeću, tumačio isključiva prava autora na reproduciranje i priopćavanje njihovih djela javnosti te iznimke i ograničenja tih prava, kako su predviđeni Direktivom 2001/29¹, u kontekstu objave klasificiranih vojnih izvješća koje je sastavila država članica na internetskom portalu dnevnih novina.

U glavnom postupku stranke su bile društvo Funke Medien, koje vodi internetski portal njemačkih dnevnih novina Westdeutsche Allgemeine Zeitung, i Savezna Republika Njemačka u vezi s činjenicom da je društvo Funke Medien objavilo određena „klasificirana” vojna izvješća „ograničenog pristupa” koja je sastavila njemačka vlada. Savezna Republika Njemačka, koja je smatrala da je društvo Funke Medien na taj način povrijedilo njezino autorsko pravo na ta izvješća, podnijela je protiv njega tužbu za propuštanje, koju je prihvatio zemaljski sud, a zatim ju je u žalbenom postupku potvrdio visoki zemaljski sud. U okviru revizije koju je društvo Funke Medien podnijelo sudu koji je uputio zahtjev, to je društvo ostalo pri zahtjevu za odbijanje tužbe za propuštanje.

Sud je najprije istaknuo da se vojna izvješća mogu zaštititi autorskim pravom samo pod uvjetom da čine intelektualnu tvorevinu svojeg autora koja odražava njegovu osobnost i koja se izražava kroz njegovo slobodno i kreativno donošenje odluka prilikom sastavljanja spomenutih izvješća, a ispunjenje tog uvjeta mora provjeriti nacionalni sud u svakom pojedinačnom slučaju.

Sud, kojem se najprije postavilo pitanje ostavljaju li odredbe Direktive 2001/29 državama članicama određenu marginu prosudbe za njihovo prenošenje u nacionalno pravo, smatrao je da one odredbe kojima se predviđaju isključiva prava autora na reproduciranje² i priopćavanje njihovih djela javnosti³ čine mjere potpunog usklađivanja materijalnog sadržaja u njima navedenih prava. Suprotno tomu, Sud je smatrao da odredbe Direktive 2001/29 koje omogućuju odstupanje od navedenih prava u pogledu izvještavanja o tekućim događajima i doslovnog navođenja⁴ ne čine mjere potpunog usklađivanja dosega u njima sadržanih iznimaka i ograničenja. Međutim, margina prosudbe kojom raspolažu države članice prilikom provedbe tih odredbi mora se izvršavati u granicama određenima pravom Unije, i to kako bi se održala pravedna ravnoteža između, s jedne strane, interesa nositelja prava da se zaštite njihova prava intelektualnog vlasništva⁵, zajamčena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), i, s druge strane,

¹ Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001., L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.)

² Vidjeti članak 2. točku (a) Direktive 2001/29.

³ Članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29

⁴ Drugi primjer iz članka 5. stavka 3. točke (c) i članak 5. stavak 3. točka (d) Direktive 2001/29

⁵ Članak 17. stavak 2. Povelje

pravâ i interesâ korisnika djela ili drugih predmeta zaštite, osobito njihove slobode izražavanja i informiranja⁶, koja je također zajamčena Poveljom, kao i javnog interesa.

Nadalje, što se tiče slobode izražavanja i informiranja, Sud je pojasnio da se njome ne može opravdati odstupanje od autorovih isključivih prava na reproduciranje i priopćavanje njegovih djela javnosti, izvan iznimaka i ograničenja predviđenih Direktivom 2001/29⁷. U tom je pogledu Sud podsjetio da je popis iznimaka i ograničenja predviđenih Direktivom 2001/29 iscrpan.

Naposljetku, prema mišljenju Suda, prilikom odvagivanja koje je nacionalni sud dužan provesti, s obzirom na sve okolnosti predmeta o kojem je riječ, između, s jedne strane, autorovih isključivih prava na reproduciranje i priopćavanje njegovih djela javnosti i, s druge strane, pravâ korisnika predmeta zaštite iz odredaba o odstupanju sadržanih u Direktivi 2001/29 u pogledu izvještavanja o tekućim događajima i doslovnog navođenja, taj se sud mora osloniti na tumačenje tih odredbi koje je, uz istodobno poštovanje njihova teksta i očuvanje njihova korisnog učinka, u potpunosti usklađeno s temeljnim pravima koja jamči Povelja.

⁶ Članak 11. Povelje

⁷ Članak 5. stavci 2. i 3. Direktive 2001/29